

КУЛЬТУРА БЕЗПЕКИ ПРАЦІ У РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

Горностаї О.Б., к.т.н., доцент, Станіславчук О.В., к.т.н., доцент

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, м. Львів

МОП всіляко підтримує Україну та розвиток вітчизняної промисловості. Питання охорони праці та здоров'я працівників є невід'ємною частиною стратегій країн Євросоюзу, США та Канади та інших розвинених країн. Наша країна також все більше уваги приділяє гармонізації діючих стандартів охорони праці до вимог МОП [1].

Позитивним прикладом для України є практика забезпечення безпечних умов праці у розвинених країнах. Відомо, що Великобританія прийняла Стратегію безпеки здоров'я на робочих місцях, основним завданням якої є зниження рівня смертності і важких травм на виробництві, професійної захворюваності, втрат робочого часу внаслідок захворюваності. Нею впроваджується процедура "п'ять кроків оцінки ризиків", що базується на процедурі керування ризиками, періодичність яких повинна бути не рідше одного разу на рік, результати якої заносять в спеціальну реєстраційну карту. Системою управління професійними ризиками охоплено кожне робоче місце у Великобританії [2].

У США Стратегія охорони праці та безпеки робочих місць є частиною стратегічного плану, яка називається "Безпечні захищені робочі місця" і спрямована на забезпечення гарантій того, що робочі місця будуть безпечними і гігієнічними [2]. Відповідно до даної стратегії право працівників на інформацію є першочерговим завданням. Роботодавцям наказується інформувати працівників про можливу небезпеку на кожному виробництві і навчати їх техніки безпеки, вести облік всіх (навіть дрібних) випадків виробничого травматизму та пов'язаних з цим втрат робочого часу. Своєю чергою працівник у разі порушень існуючих норм охорони праці може оскаржити дії роботодавця, на підставі чого буде проведено перевірку. При виявленні порушень зростає розмір штрафу, навіть до 1 млн дол. США. Це змусило багатьох роботодавців переглянути своє ставлення до охорони праці.

Відомо, що у Фінляндії впроваджена так звана програма "нульового травматизму". На кожному робочому місці ведеться профспілковий облік всіх можливих факторів (як фізичних, так і морально-психологічних), потенційно небезпечних для здоров'я працівника. Налагоджена і стандартизована система обліку професійних ризиків, ступінь їх ймовірності та характеру впливу на здоров'я. Працівники спільно з профспілками беруть участь в оцінці професійних ризиків і в заходах щодо їх зниження шляхом дотримання вимог безпечної праці [2].

У Німеччині в галузі охорони праці також важливе місце займають профспілки. Будь-який суб'єкт господарювання, що здійснює свою виробничу

діяльність у цій країні, повинен стати членом галузевої професійної спілки (Berufsgenossenschaft) в межах свого адміністративно-територіального округу. Відомо, що інспектори з охорони праці в Німеччині проводять реалізацію охорони праці в кожній компанії. Особа, яка бажає зайняти посаду інспектора з охорони праці, має закінчити відповідне профільне навчання, скласти іспити та отримати відповідний диплом фахівця [3].

У Японії нехтування охороною праці призводить до швидкого погіршення стану виробництва, причому репутація підприємства погіршується, тому стан охорони праці є інколи визначальним при підписуванні довгострокових міжнародних економічних програм та проєктів [4].

В Японії також велика увага приділяється пропаганді безпеки праці, оскільки підприємцям за кожен нещасний випадок виплати потерпілим становлять 40-50 тис. доларів. Окрім того відомо, що керівник підприємства, де сталося найбільше нещасних випадків, зобов'язаний ставити на свій робочий стіл червоний прапорець як знак свого неуспіху, і ставити зелений прапорець, коли на підприємстві представлені найкращі показники з техніки безпеки. Окрім того, високий рівень травматизму серед підлеглих працівників для інженера є суттєвою перешкодою для його подальшого просування службовими сходами. На нього дивляться так, ніби він особисто заподіяв шкоду фірмі. Недалекоглядний керівник має значно менше шансів на підвищення, ніж той, що діє обачливо, оберігаючи підприємство від зайвого ризику[5].

Відомо, що у Єврокомісії реалізацією політики в галузі охорони праці займається Європейське агентство з охорони та безпеки праці. Серед інших напрямків особливу увагу приділено молоді. Основною пропагандою серед них є: ставлення до праці і здоров'я людини, до управління професійними ризиками. До розвитку цієї політики залучені молодіжні організації, профспілки, школи, університети та інші заклади освіти.

Література

1. Горностай О.Б. Діяльність міжнародних організацій. / Науковий вісник НЛТУ України: збірник науково-технічних праць. Львів: РВВ НЛТУ України, 2014. Вип. 24.09. С. 368-375.

2. Міжнародне співробітництво в галузі охорони праці. [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://stud.com.ua/32593/bzhd/mizhнародne_spivrobotnitstvo_galuzi_ohoroni_pratsi

3. Підготовка інженерів з охорони праці в Німеччині. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://oppb.com.ua/news/pidgotovka-inzheneriv-z-ohorony-praci-v-nimechchyni>

4. Організація охорони праці в Японії. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://referat-ok.com.ua/work/organizacija-ohoroni-praci-v-japonii/>

5. Економіка праці та соціально-трудова відносина. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://buklib.net/books/22041/>.

Дослідження впливу емоційного стану військовослужбовця на ефективність його діяльності під час участі в бойових діях Летучий Б.М., Табуненко В.О.	47
Аналіз впливу чинника страху на фізіологічний стан військовослужбовця в умовах бойових дій Летуча М.С., Табуненко В.О.	50
Досвід використання платформи moodle для вивчення курсу «охорона праці» Ляшенко О.Б, Шпота О.О.	53
Основи медицини катастроф як елемент цивільного захисту Гвоздій С. П., Бурденюк Р. В.	56
Особливості підготовки фахівців з цивільної безпеки умовах військового стану Нестер А.А.	58
Безпека духовного життя молоді в умовах навали тоталітарних сект в Україні Романюк В.П. Кондратович В. Р.	61
Освіта з питань радіаційної безпеки в умовах війни Заплатинський В.М., Уряднікова І.В., Чеберячко Л.М.	63
Особливості навчання з охорони праці та професійного навчання на підприємстві Цуркан Н.Г.	66
Культура безпеки праці у різних країнах світу Горностаї О.Б.	70
Як провести внутрішній аудит охорони праці. Чек-лист з покроковими алгоритмами Койчев О.О.	72
<i>ЗАСОБИ, МЕТОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ</i>	
Методика визначення основних факторів впливу світлового середовища Рабіч О.В., Мещерякова І.В., Третьяков О.В.	78
Індивідуальний засіб забезпечення безпеки життєдіяльності Постернак І.М., Постернак О.С.	81
Аналіз безпеки життєдіяльності військовослужбовців при експлуатації електроустановок Воробйов О.Г., Табуненко В.О.	84

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ, БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

**Матеріали V Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

**4-5 травня 2023 року
м. Одеса**

**Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури**

**Матеріали
V Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ОХОРОНИ ПРАЦІ, БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ТА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

4 - 5 травня 2023р.

м. Одеса

УДК614.8:378(063)
A 50

*Рекомендовано до видання Вченою Радою
Одеської державної академії будівництва та архітектури
(протокол №8 від 04 травня 2023 р)*

A 50 **Актуальні проблеми та перспективи розвитку охорони праці, безпеки життєдіяльності та цивільного захисту:** мат-ли V Всеукр. наук.-практ. конф. Одеса: ОДАБА, 2023. 199 с.

Редакційна колегія:

Ковров А.В. – кандидат технічних наук, професор, ректор академії (*головний редактор*);

Беспалова А.В. – доктор технічних наук, професор (*відповідальний редактор*);

Кровяков С.О – доктор технічних наук, професор, проректор з НР (*заступник відповідального редактора*);

Гвоздій С.П. – доктор педагогічних наук, професор;

Третяков О.В. – доктор технічних наук, професор;

Дашковська О.В. – кандидат хімічних наук, ст.науковий співробітник;

Книш О.І – кандидат технічних наук, доцент;

Ліпський В.В. – кандидат економічних наук;

Цуркан Н.Г. – кандидат економічних наук;

Дашковська О.П. – кандидат технічних наук, доцент (*відповідальний секретар*).

Матеріали конференції висвітлюють результати теоретичних та прикладних досліджень в сфері охорони праці, цивільного захисту та культури безпеки життєдіяльності